som de nationale retter er forpligtet til at beskytte.

Den umiddelbare anvendelighed af en forordning kræver, at dens ikrafttræden og dens anvendelse i forhold til de berettigede eller forpligtede får virkning uden nogen forholdsregel, hvorved den optages i den nationale ret.

En national lovgivningsforanstaltning, som gengiver indholdet af en umiddelbart gældende fællesskabsretsbestemmelse, kan ikke på nogen måde påvirke denne umiddelbare anvendelighed og heller ikke påvirke Domstolens kompetence i medfør af Traktaten.

4. Ophævelsen af en forordning medfører ikke bortfald af individuelle rettigheder, der er opstået med hjemmel heri, medmindre det modsatte gyldigt er bestemt.

5. Det er ikke muligt at hindre den umiddelbare virkning i medlemsstaternes retsorden, der er karakteristisk for fællesskabsforordninger såvel som for andre bestemmelser inden for fællesskabsretten, ved en national lovgivningsbestemmelse, uden at den væsentlige egenskab ved fællesskabsreglerne som sådanne samt det fundamentale princip om forrangen for Fællesskabets retsorden bliver truet.
Dette gælder specielt den dato, fra hvilken en fællesskabsregel får virkning og skaber rettigheder til fordel for de private.
På grund af nødvendigheden af at sikre den ensartede og samtidige anvendelse af fællesskabsretten inden for hele Fællesskabet der det udelukket at give medlemsstaterne mulighed for hver for deres vedkommende og uden udtrykkelig tilladelse at fastsætte forskellige datoer for ikrafttrædelsen af fællesskabsreglen.

I sag nr. 34/73

angående en anmodning, som i henhold til EØF-traktatens artikel 177 af præsidenten for Tribunalet i Triest er indgivet til Domstolen for i den sag, som verserer for den nævnte ret mellem

F.LLI VARIOLA SPA, Triest,

og

DEN ITALIENSKE FINANSADMINISTRATION,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artiklerne 18 og 20 i Rådets forordning nr. 19 af 4. april 1962 om den gradvise oprettelse af en fælles markedsordning for korn (JO af 20. april 1962, s. 933) og artiklerne 18 og 21 i Rådets forordning nr. 120/67/EØF af 13. juni 1967 om den fælles markedsordning for korn (EFT specialudgave 1967, s. 29; original reference JO af 19. juni 1967, s. 2269) samt vedrørende visse andre spørgsmål om den umiddelbare anvendelse af disse bestemmelser

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: R. Lecourt, præsident, R. Monaco og P. Pescatore, afdelingsformænd, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh, M. Sørensen (refererende) og A. J. Mackenzie Stuart, dommere,

generaladvokat: A. Trabucchi
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Faktiske og retlige omstændigheder

I — Sagsfremstilling og retsforhandlinger

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb kan sammenfattes således:

1. I henhold til artikel 18, stk. 1 i forordning nr. 19 forbydes »opkrævning af told eller afgifter med tilsvarende virkning« ved import fra medlemsstaterne som »uforenelig med anvendelsen af ordningen for importafgifter inden for Fællesskabet«. Tilsvarende bestemmer forordningens artikel 20, stk. 1: »Anvendelsen af ordningen med importafgifter over for tredjelande medfører ophævelse af opkrævningen af enhver told eller afgift med tilsvarende virkning ved import fra tredjelande.« Artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19 trådte i kraft den 30. juli 1962 (jf. forordning nr. 49/62, JO 1962, s. 1571).

Rådets forordning nr. 120/67/EØF forbyder i artikel 21, stk. 1 for så vidt angår Fællesskabets interne handel og i artikel 18, stk. 2 for så vidt angår handelen med tredjelande »opkrævning af told eller afgifter med tilsvarende virkning«. I henhold til samme forordnings artikel 33 skal »den ordning, som er fastsat i denne forordning, anvendes fra 1. juli 1967 ...«; i henhold til samme artikel ophæves forordning nr. 19 den 1. juli 1967.

2. Den 15. april 1965 importerede virksomheden F.lli Variola blandt andet et parti korn fra Argentina og den 27. september 1967 et parti korn fra Canada.

Ved den første import måtte virksomheden betale følgende beløb til toldvæsenet i Triest:

a) 13 310 lire i administrationsafgift,

b) 5 000 lire i statistikafgift og

c) 1 500 lire i losningsafgift;

ved den anden import måtte virksomheden betale:

a) 252 850 lire i administrationsafgift,

b) 100 000 lire i statistikafgift og

c) 30 000 lire i losningsafgift.

Den 2. januar 1973 anlagde virksomheden for præsidenten for Tribunalet i Triest en sag med »forenklet procedure« mod finansadministrationen for at få tilbagebetalt de beløb, der urigtigt var

opkrævet i administrations-, statistik- og losningsafgifter. Den gjorde især gældende, at de ovenfor nævnte afgifter efter deres natur var sådanne afgifter med tilsvarende virkning som told, som i henhold til forordningerne nr. 19/82 og 120/67 ikke kan opkræves af den italienske stat efter den 30. juli 1962, og som den italienske administration således ulovligt har opkrævet og derfor er forpligtet til at tilbagebetale.

3. Ved kendelse af 12. januar 1973 har præsidenten for Tribunalet i Triest besluttet at udsætte sagen og at anmode Domstolen om i henhold til EØF-traktatens artikel 177 at træffe afgørelse vedrørende følgende præjudicielle spørgsmål:

1. Er begrebet »afgift med tilsvarende virkning« i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og i artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67 det samme som det, der omhandles i Traktatens artikler 9 følgende?
2. Er en afgift (eller økonomisk forpligtelse), som udelukkende pålægges importerede varer fra medlemslande eller tredjelande alene på grundlag af, at de losses i indenlandske havne, en afgift med tilsvarende virkning i den i Traktatens artikler 9 og følgende forudsatte betydning, og er den derfor forbudt i medfør af artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67 i tilfælde af import af korn fra medlemslande eller tredjelande?
3. Skal artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67 betragtes som regler, der gælder umiddelbart i medlemsstaternes retsorden?
4. Kan man — på grundlag af Traktatens artikel 189 — antage, at de ovennævnte bestemmelser, som i almindelighed ville blive optaget i medlemsstaternes retsorden i kraft af den nationale lov, der ratificerede EØF-traktaten, ligeledes kan optages ved visse interne forskrifter, som gengiver indholdet af fællesskabsbestemmelserne?
5. I tilfælde af en bekræftende besvarelse af spørgsmål 4 spørges, om de forskellige nationale dispositioner, der har samme indhold som de umiddelbart anvendelige fællesskabsbestemmelser, har til følge, at det område, der reguleres af fællesskabsbestemmelserne, undergives de nationale bestemmelser, således at Domstolens kompetence til at påkende eventuelle overtrædelser udelukkes?
6. Har den eventuelle umiddelbare anvendelighed af artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 skabt subjektive rettigheder for private, som de nationale retter skal beskytte?
7. I tilfælde af en bekræftende besvarelse af spørgsmål 6 spørges, om disse subjektive rettigheder er forblevet gyldige, eller om de er ophævet fra den 1. juli 1962 (eller fra en anden dato) som følge af ikrafttrædelsen af forordning 120/67, der har afløst forordning nr. 19/62?
8. Kan en medlemsstat ved en lovgivningsforanstaltning vedtaget efter ikrafttrædelsen af fællesskabsreglen »ad libitum« ændre datoen for det forbud mod at opkræve afgifter med tilsvarende virkning, som er indeholdt i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67?

Det fremgår af præmisserne til den kendelse, hvorved præsidenten for Tribunalet i Triest har forelagt disse spørgsmål for Domstolen, at

— spørgsmål nr. 2 omhandler den losningsafgift, der er fastsat ved kongelig anordning nr. 1592 af 21. december 1921 og ved artikel 27 i lov nr. 82 af 9. februar 1963;

— hvad angår afgiften for administrative tjenester og statistikafgiften, henviser Tribunalet til Domstolens domme i sagerne nr. 24/68 og 8/70, hvor disse afgifter er blevet erklæret for afgifter med tilsvarende virkning som told;

— Tribunalet ønsker at vide, hvorvidt forbudet mod at indføre og opretholdt

de afgifter med tilsvarende virkning ved import af korn fra såvel medlemsstater som tredjelande fik virkning allerede fra 30. juli 1962, ikrafttrædelsesdatoen for forordning nr. 19/62, eller først fra den 1. juli 1967, ikrafttrædelsesdatoen for forordning nr. 120/67;

— spørgsmål nr. 5 sigter til det faktum, at den italienske stat har optaget bestemmelserne fra forordning nr. 19/62 i lovdekret nr. 955 af 30. juli 1962 og bestemmelserne fra forordning nr. 120/67 i lovdekret nr. 59 af 20. februar 1968;

— spørgsmål nr. 8 sigter til det faktum, at den italienske stat ved en lov fra 1971 (lov nr. 447 af 24. juni 1971) bestemte:

a) at afskaffe administrationsafgifterne på import fra medlemsstater fra 1. juli 1968 og

b) først at afskaffe administrations- og statistikafgifterne på import fra tredjelande fra 1. august 1971.

4. Henvisningskendelsen fra præsidenten for Tribunalet i Triest indgik til Domstolens justitskontor den 27. februar 1973.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der den 7. juni 1973 indgivet skriftlige indlæg af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved dens juridiske rådgiver, fru W. Dona-Viscardini, og den 13. juni 1973 af sagsøgeren i hovedsagen ved professor G. M. Ubertazzi og advokat F. Capelli.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at åbne den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

Mundtlige indlæg er afgivet af sagsøgeren i hovedsagen og af Kommissionen i retsmødet den 12. juli 1973.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 26. september 1973.

II — Indlæg afgivet for Domstolen

Indlæggene kan sammenfattes således:

1. *Vedrørende antagelsen til realitetsbehandling*

Virksomheden Variola hævder, at det er utvivlsomt, at forelæggelsen kan antages til realitetsbehandling. En forelæggelse i henhold til Traktatens artikel 177 er ikke betinget af en kontradiktorisk proces for den nationale dommer. Denne vil således kunne anmode om en præjudiciel afgørelse i tilfælde af en sag med forenklet procedure i medfør af artiklerne 633 ff. i den italienske civilproceslov. Denne påstand bekræftes af Domstolens retspraksis og særlig dommen i sag nr. 43/71 (Politi/Det italienske Finansministerium, Rec. 1971, s. 1039).

Kommissionens argumentation vedrørende dette spørgsmål er i realiteten identisk med Variolas. Kommissionen bemærker endvidere, at spørgsmålene 4 og 5 ikke synes at angå de her omhandlede bestemmelser, fordi disse ikke er led i de interne foranstaltninger, som den nationale dommer henviser til, i det mindste ikke for så vidt angår den del, der vedrører forbudet mod at anvende afgifter med tilsvarende virkning som told på import fra tredjeland. Man kan imidlertid opfatte forholdet således, at den nationale dommer spørger, om gengivelsen af visse bestemmelser fra fællesskabsforordninger i de nationale gennemførelsesbestemmelser ikke har til følge, at hele det område, der er genstand for fællesskabsbestemmelserne, undergives nationale regler.

2. *Vedrørende sagens realitet*

Vedrørende spørgsmålene 1 og 2:

Ifølge *virksomheden Variola* har losningsafgiften alle de egenskaber, som kendetegner en afgift med tilsvarende virkning som told. Den henviser til dommen i sag nr. 24/68 (Kommissionen/Italien, Rec. 1969, s. 194 ff.). Afgiften bliver udeluk-

kende pålagt importerede varer alene på grundlag af, at de indføres på statens territorium. Den eventuelle indvending, at denne afgift er en modydelse for en ydet tjeneste, har intet grundlag. Også for nationale produkter foregår losningen af varerne faktisk i statens havne, uden at der bliver krævet betaling af nogen afgift. I øvrigt fremgår det ikke, hvilken tjeneste staten yder ved at tillade losning i italienske havne af importerede varer.

Kommissionen anfører, at begrebet afgift med tilsvarende virkning allerede er blevet klart defineret af Domstolen; se således domme i sagerne nr. 24/68, allerede citeret, og nr. 2 og 3/69 (Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders/Brachfeld and Sons og Chougol Diamond Co., Rec. 1969, s. 211).

Kommissionen undersøger, hvorvidt begrebet afgift med tilsvarende virkning i forordning nr. 19, artikel 20 og i forordning nr. 120/67 artikel 18 er det samme som i artikel 21 i sidstnævnte forordning. Selv om målet er forskelligt, forbliver rækkevidden af forbudet mod opkrævning af afgifter med tilsvarende virkning som told efter Kommissionens mening den samme, hvad enten forbudet sigter på Fællesskabets interne forhold eller forholdet til tredjelande.

Kommissionen gør gældende, at Domstolen allerede har bekræftet, at begrebet »afgift med tilsvarende virkning« i forordningerne vedrørende markedsordningerne inden for landbruget har samme rækkevidde som i Traktatens artikler 9 og følgende, uden at der gøres nogen forskel mellem ordningen inden for Fællesskabet og den ordning, der anvendes over for tredjelande (se dommene i sag nr. 43/71, allerede citeret, og i sag nr. 84/71, Marimex/det italienske finansministerium, Rec. 1972, s. 89).

Kommissionen fremhæver, at Domstolen inden for rammen af Traktatens artikel 177 ikke kan anvende fællesskabsreglerne på et konkret tilfælde, og understreger, at Domstolen dog vil kunne fastslå, at en afgift, der opkræves for losning af varer, som kommer fra udlandet, altså kun for importerede varer og ikke for nationale produkter, udgør en afgift, der rammer de udenlandske varer på grundlag af, at de passerer grænsen. Hvis det drejer sig om en afgift, der er pålagt ensidigt, udgør den med sikkerhed en afgift med tilsvarende virkning som told ifølge de kriterier, som Domstolen har defineret i sin retspraksis. Kommissionen anfører, at Domstolen ganske vist ikke har udelukket, at en afgift vil kunne være modydelsen for en af administrationen ydet tjeneste, men at det af Domstolens retspraksis fremgår, at de beføjelser, der skal være opfyldt for, at en afgift rent faktisk udgør en sådan modydelse, er meget strenge. Efter Kommissionens mening er disse betingelser ikke opfyldt i det foreliggende tilfælde. Den mener, at man under hensyn til disse betingelser vil kunne konstatere, at losningsafgiften tjener til at finansiere vedligeholdelsesarbejder i havne, men at den ikke udgør modydelsen for en konkret og målelig fordel. Importørerne har givet interesse i, at havnene bliver vedligeholdt, men denne interesse er ikke særlig for importørerne; den angår alle erhvervsfolk, også dem der handler med nationale produkter.

Vedrørende spørgsmålene 3 og 6:

Virksomheden Variola hævder, at bestemmelserne i de forordninger, der er citeret i stævningen i hovedsagen, frembyder alle de egenskaber, der er nødvendige for at kunne betragtes som umiddelbart anvendelige på grundlag af Domstolens retspraksis. De er affattet i en klar og præcis form, de er hverken forsynet med betingelser eller gjort afhængig af senere intervention fra medlemsstaternes eller fællesskabsorganernes side, og de er unddraget medlemsstaternes diskretionære myndighed.

Kommissionen mener, at de pågældende bestemmelser både for så vidt angår formen som indholdet er egnede til at medføre virkninger i medlemsstaternes interne retsorden. Medlemsstaternes forpligtelse til ikke at opkræve told eller afgifter med tilsvarende virkning modsvares af den privates ret til ikke at betale afgif-

ter, der har karakter af eller virkninger som told. Denne ret for den private skal, som alle subjektive rettigheder, nyde retlig beskyttelse for de nationale dommere.

Vedrørende spørgsmålene 4 og 5;

Virksomheden Variola udtaler, at Tribunalet i Triest ved disse spørgsmål hentyder til forhold, hvorved Italien på alvorlig måde krænker fællesskabsreglerne. Italien optager sædvanligvis de umiddelbart anvendelige fællesskabsbestemmelser ved hjælp af interne regler, der gengiver EØF-bestemmelserne i deres helhed. Dette system medfører i Italien meget alvorlige farer. Hver gang den italienske dommer anmodes om at anvende en fællesskabsbestemmelse, finder han sig ligeledes stillet over for en national lovbestemmelse, der nødvendigvis er yngre, fordi den gengiver EØF-normen, og som ændrer enhver uoverensstemmelse med denne norm til et tilfælde af konflikt mellem en fællesskabsregel og en senere national regel. Endvidere kan eksistensen af en national lovregel foranledige dommeren til i tvivlstilfælde at nægte at efterkomme EF-Domstolens præjudicielle fortolkning, fordi han mener, at han alene bør fortolke den interne regel.

Kommissionen gør gældende, at den praksis, der består i at gengive umiddelbart anvendelige fællesskabsregler i interne retsforskrifter, skaber uklarhed, selv om det ikke har været den nationale lovgivers hensigt at udelukke den umiddelbare og selvstændige anvendelse af fællesskabsforordningerne. De nationale dommere ved ikke længere, hvilken regel de skal holde sig til, fællesskabsforordningen eller den tilsvarende interne regel. Selv om det drejer sig om regler med identisk indhold, vil valget af den ene frem for den anden ikke være uden konsekvenser:

a) ikrafttrædelsesdatoen vil kunne være forskellig,
b) Domstolens forebyggende fortolkning af fællesskabsbestemmelserne vil ikke længere være nødvendig.

Domstolen har allerede udtrykkeligt fordømt denne praksis (dom nr. 39/72, Kommissionen/Italien, endnu ikke offentliggjort).

Vedrørende spørgsmål 7:

Vedrørende ikrafttrædelsesdatoen for de af fællesskabsforordningerne anerkendte subjektive rettigheder hævder *virksomheden Variola,* at forbudet mod at opkræve afgifter med tilsvarende virkning blev opretholdt yderst strengt i forordning nr. 120/67, der helt afløste forordning nr. 19/62, og at forbudet således har været gældende uafbrudt siden den 30. juli 1962.

Kommissionen deler denne opfattelse.

Vedrørende spørgsmål 8:

Efter *virksomheden Variolas* mening er det indlysende, at svaret på dette spørgsmål kun kan findes i løsningen af konflikten mellem fællesskabsreglerne og artiklerne 1 og 2 i den italienske lov nr. 447 af 1971. Spørgsmålet rejser problemet om betydningen af datoer fastsat i den interne lov for de subjektive rettigheder — opstået i kraft af fællesskabsreglerne — som en gang opstået selvsagt ikke vil kunne underkastes nogen begrænsning som følge af fællesskabsrettens forrang for national ret. Vedrørende dette punkt kan Domstolens afgørelse blot på den mest bestemte og alvorlige måde bekræfte fællesskabsrettens forrang også i forhold til den senere modstridende lov.

Kommissionen anfører, at problemet ikke er nyt, idet det allerede er rejst i sag nr. 84/71 (Marimex/det italienske finansministerium, allerede citeret) netop i forbindelse med lov nr. 447, der indeholder ophævelse af statistikafgiften og afgiften for administrative tjenester. Domstolen afgjorde problemet således, at virkningen af forordningerne, som bestemt i artikel 189, hindrer anvendelsen af enhver — selv efterfølgende — lovgivningsforanstaltning, der er uforenelig med disse bestemmelser. Kommissionen mener, at den udtrykkelige ophævelse af tidligere nationale regler, der er uforenelige med

den umiddelbart anvendelige fællesskabsret, uden tvivl kan være nyttig og endda ønskelig af hensyn til retssikkerheden, men det må dreje sig om en simpel formalitet uden selvstændig virkning. Hvis ophævelsesbestemmelsen fastsætter virkninger, der er forskellige fra fællesskabsreglernes, i særdeleshed som i det foreliggende tilfælde for så vidt angår datoen for erhvervelsen af de tilsvarende rettigheder, opstår der en konflikt, som da må løses på grundlag af princippet om fællesskabsrettens forgang for national ret.

Præmisser

1 Ved kendelse af 12. januar 1973, indgået til Domstolens justitskontor den 27. februar 1973, har præsidenten for Tribunalet i Triest anmodet Domstolen om at træffe en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordninger nr. 19 af 4. april 1962 og nr. 120/67/EØF af 13. juni 1967 vedrørende den fælles markedsordning for korn samt angående visse spørgsmål om den umiddelbare virkning af fællesskabsretsregler i medlemsstaternes retsorden.

Vedrørende det første spørgsmål

2 Ved det første spørgsmål anmodes Domstolen om at afgøre, om begrebet afgift med tilsvarende virkning som told, der omhandles i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og i artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67, er det samme som det, der omhandles i artikel 9 og følgende artikler i Traktaten.

3 De bestemmelser i Traktaten, der forbyder medlemsstaterne i deres indbyrdes samhandel at opkræve afgifter med tilsvarende virkning som told, har til formål at sikre de frie varebevægelser inden for Fællesskabet;

retsreglerne om markedsordningerne for landbruget forfølger dels det samme formål, for så vidt som de forbyder opkrævningen af enhver told eller afgift med tilsvarende virkning i den indbyrdes samhandel, og dels det formål at sikre en ensartet ordning ved Fællesskabets ydre grænser, for så vidt som disse regler fastsætter et tilsvarende forbud for import fra tredjelande;

der er intet, der kan retfærdiggøre forskellige fortolkninger af begrebet »afgift med tilsvarende virkning«, således som det forekommer på den ene side i

artikel 9 og følgende artikler i Traktaten og på den anden side i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67.

Vedrørende det andet spørgsmål

4 Ved det andet spørgsmål anmodes Domstolen om at afgøre, om en afgift, som udelukkende pålægges importerede varer, hidrørende enten fra medlemslande eller fra tredjelande, alene på grundlag af, at de losses i indenlandske havne, udgør en sådan »afgift med tilsvarende virkning som told«, som er forbudt i medfør af de citerede retsregler.

5 Det fremgår af sagens akter, at det i det foreliggende tilfælde drejer sig om en afgift, kaldet »losningsafgift«, der er fastsat i henhold til artikel 27 i den italienske lov nr. 82 af 9. februar 1963 vedrørende maritime skatter og afgifter, og som pålægges varer fra udlandet, som losses i havne, på rede eller på kyststrækninger med henblik på endelig eller midlertidig indførsel;

denne losningsafgift udgør for korn 30 lire pr. metrisk ton;

provenuet heraf anvendes til havneanlæg og til vedligeholdelsesarbejder.

6 Forbudet mod told og afgift med tilsvarende virkning omfatter enhver afgift, der opkræves ved eller på grund af import, og som, idet den særlig rammer det importerede produkt til forskel fra produkter af national oprindelse, har den samme restriktive virkning på de frie varebevægelser som told;

uanset hvor lille en sådan afgift er, udgør dens opkrævning i forbindelse med de administrative formaliteter, som den giver anledning til, en hindring for de frie varebevægelser.

Vedrørende spørgsmålene 3 og 6

7 Ved det tredje og det sjette spørgmål spørges Domstolen, om bestemmelserne i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19 og artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67 skal betragtes som regler, der gælder umiddelbart i medlemssta-

terne, således at de skaber subjektive rettigheder for private, som de nationale retter skal beskytte.

8 I henhold til Traktatens artikel 189, stk. 2 er en forordning »almengyldig« og »gælder umiddelbart i hver medlemsstat«;

den skaber derfor på grund af selve sin karakter og funktion i det fællesskabsretlige retskildesystem umiddelbare virkninger, og den kan som sådan skabe rettigheder for private, som de nationale retter er forpligtet til at beskytte;

der må derfor svares bekræftende på det stillede spørgsmål.

Vedrørende spørgsmålene 4 og 5

9 Ved det fjerde og femte spørgsmål spørges Domstolen i realiteten, om indførelsen af de omtvistede bestemmelser i medlemsstaternes retsorden kan ske ved interne dispositioner, som gengiver indholdet af fællesskabsbestemmelserne med det resultat, at det pågældende område undergives de nationale regler, og at Domstolens kompetence følgelig bliver berørt.

10 Den umiddelbare anvendelighed af en forordning forudsætter, at dens ikrafttræden og dens anvendelse i forhold til de berettigede eller forpligtede får virkning uden nogen forholdsregel, hvorved den optiges i den nationale ret;

det påhviler medlemsstaterne i medfør af de forpligtelser, der følger af Traktaten, og som de har påtaget sig ved at ratificere denne, ikke at hindre den umiddelbare virkning, der er karakteristisk for forordninger og andre fællesskabsretsregler;

den nøjagtige overholdelse af denne pligt er en absolut betingelse for den samtidige og ensartede anvendelse af fællesskabsforordninger inden for hele Fællesskabet;

11 i særdeleshed er medlemsstaterne forpligtet til ikke at træffe nogen disposition, som vil kunne påvirke Domstolens kompetence til at udtale sig om ethvert spørgsmål vedrørende fortolkning af fællesskabsretten eller vedrørende gyldigheden af en retsakt fra en af Fællesskabets institutioner, hvilket inde-

bærer, at enhver fremgangsmåde, som skjuler den fællesskabsretlige natur af en retsregel for de retsundergivne, vil være utilladelig;

Domstolens kompetence, særlig i medfør af artikel 177, berøres ikke af nationale lovgivningsbestemmelser, der måtte tilsigte at omforme en fællesskabsregel til national ret.

Vedrørende spørgsmål 7

12 Ved det syvende spørgsmål anmodes Domstolen om at afgøre, hvorvidt de rettigheder, der sikres private ved artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62, forbliver gyldige efter ikrafttrædelsen af forordning nr. 120/67.

13 Det fremgår af artikel 33 i forordning nr. 120/67, at den heri fastsatte ordning anvendes fra den 1. juli 1967, og at forordning nr. 19/62 ophæves samme dag;

ophævelsen af en forordning medfører ikke bortfald af individuelle rettigheder, der er opstået med hjemmel heri, medmindre det modsatte gyldigt er bestemt;

i øvrigt er forbudet i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 mod, at staterne opkræver afgifter med tilsvarende virkninger som told, gentaget i artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67;

man må derfor konkludere, at rettigheder opstået for private med hjemmel i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 forbliver i kraft uanset ikrafttrædelsen af forordning nr. 120/67.

Vedrørende spørgsmål 8

14 Ved det ottende spørgsmål anmodes Domstolen om at afgøre, hvorvidt en medlemsstat ved en lovgivningsforanstaltning vedtaget efter ikrafttrædelsen af de omstridte forordninger kan ændre den dato, fra hvilken forbudet mod afgifter med tilsvarende virkning skal have virkning;

det fremgår af sagens akter, at dette spørgsmål er stillet i anledning af den italienske lov nr. 447 af 24. juni 1971, som ophævede statistikafgiften og afgiften for administrative tjenester, hvilke afgifter Domstolen i dens domme af 1. juli 1969 i sag nr. 24/68 (Rec. 1969, s. 193) og 18. november 1970 i sag nr. 8/70 (Rec. 1970, s. 961) har erklæret uforenelige med de fællesskabsbestemmelser, der forbyder opkrævning af afgifter med tilsvarende virkning som told;

loven bestemmer, at ophævelsen først regnes fra dens ikrafttræden, dvs. den 1. august 1971, undtagen for så vidt angår afgiften for administrative tjenester opkrævet på varer importeret fra andre medlemsstater, som afskaffes fra 30. juni 1968.

15 Hvis den umiddelbare virkning i medlemsstaternes retsorden, der er karakteristisk for fællesskabsforordninger såvel som for andre bestemmelser inden for fællesskabsretten, herunder forbudet mod afgifter med tilsvarende virkning som told i artiklerne nr. 9 og følgende i Traktaten, kunne hindres ad justiciel vej ved indsigelser støttet på nationale lovgivningsbestemmelser, ville selve fællesskabsreglernes karakter samt det fundamentale princip om forrangen for Fællesskabets retsorden blive truet;

dette gælder specielt den dato, fra hvilken en fællesskabsregel får virkning og skaber rettigheder til fordel for de private;

på grund af nødvendigheden af at sikre den ensartede og samtidige anvendelse af fællesskabsretten inden for hele Fællesskabet er det udelukket at give medlemsstaterne mulighed for hver for deres vedkommende og uden udtrykkelig tilladelse at fastsætte forskellige datoer for ikrafttrædelsen af fællesskabsreglen.

Vedrørende sagsomkostningerne

16 De udgifter, som Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, der har indgivet indlæg til Domstolen, har afholdt, kan ikke godtgøres, og da retsforhandlingerne i forhold til parterne i hovedsagen udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

under henvisning til procesdokumenterne,
efter at have hørt den refererende dommers rapport,
efter at have hørt de af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber og virksomheden Variola afgivne mundtlige indlæg,
efter at have hørt generaladvokatens forslag til afgørelse,
under henvisning til Traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig dens artikler 9 og følgende, 177 og 189,
under henvisning til Rådets forordning nr. 19 af 4. april 1962 om den gradvise oprettelse af en fælles markedsordning for korn, særlig dens artikler 18 og 20,
under henvisning til Rådets forordning nr. 120/67/EØF om den fælles markedsordning for korn, særlig dens artikler 18, 21 og 33,
under henvisning til protokollen vedrørende Statutten for EØF-Domstolen, særlig dens artikel 20,
under henvisning til procesreglementet for De europæiske Fællesskabers Domstol,

kender

DOMSTOLEN

med hensyn til de spørgsmål, som er forelagt den af præsidenten for Tribunalet i Triest ved kendelse af 12. januar 1973, for ret:

Vedrørende det første spørgsmål

1. Begrebet »afgift med tilsvarende virkning«, som nævnes i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og i artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67, skal forstås på samme måde som i artikel 9 og følgende artikler i Traktaten.

Vedrørende det andet spørgsmål

2. En afgift, som udelukkende pålægges importerede varer alene på grundlag af, at de losses i indenlandske havne, udgør en »afgift med tilsvarende virkning som told« og er derfor for så vidt angår import af korn fra andre medlemslande eller fra tredjelande forbudt ved artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og ved artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67.

Vedrørende spørgsmålene 3 og 6

3. Bestemmelserne i artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67, der forbyder medlemsstaterne

at opkræve afgifter med tilsvarende virkning som told, gælder umiddelbart i medlemsstaternes retsorden og skaber subjektive rettigheder for private, som de nationale retter skal beskytte.

Vedrørende spørgsmålene 4 og 5

4. En national lovgivningsforanstaltning, som gengiver indholdet af en umiddelbart anvendelig fællesskabsretsbestemmelse, kan ikke på nogen måde påvirke denne umiddelbare anvendelighed og heller ikke påvirke Domstolens kompetence i medfør af Traktaten.

Vedrørende spørgsmål 7

5. Rettigheder opstået til fordel for private i henhold til artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 er forblevet i kraft uanset ikrafttrædelsen af forordning nr. 120/67.

Vedrørende spørgsmål 8

6. Den umiddelbare virkning af artiklerne 18 og 20 i forordning nr. 19/62 og artiklerne 18 og 21 i forordning nr. 120/67 er til hinder for enhver national lovgivningsforanstaltning, der tilsigter en ændring af den dato, fra hvilken disse bestemmelser får virkning.

Lecourt Monaco Pescatore Donner Mertens de Wilmars
Kutscher Ó Dálaigh Sørensen Mackenzie Stuart

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. oktober 1973.

Justitssekretær
A. Van Houtte

Præsident
R. Lecourt